

Povinnost mlčenlivosti

(základní povinnost policisty a zaměstnance policie)

Zpracoval: JUDr. Josef Hrudka

Obecně povinnosti

Předem stanovený souhrn činností, chování, jednání a vystupování, který povinná osoba musí ve vymezených případech a podmínkách splnit.

ukládají policistům něco konat, něčeho se zdržet, nebo stanovují způsob jak jednat, postupovat

Pro policistu vyplývají:

- z právních předpisů, služebních předpisů a rozkazů (viz § 46 zákona č. 361/2003 Sb.),*
- z morálních norem, obyčejů, zvyklostí.*

Základní povinnosti

§ 9 až 13 + §115

zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,...

§ 45

zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků...

*Povinnosti uvedené v těchto ustanoveních mají charakter **základních povinností policistů.***

*Je potřeba je dodržet **v každé situaci a při každé činnosti!!!***

Ostatní povinnosti jsou obsaženy v těchto, ale i dalších právních normách a jsou součástí jednotlivých ustanovení..... a z obecných zásad vycházejí.

Hlava III. Základní povinnosti

Ze zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,...

- 1. povinnost zdvořilosti § 9***
  - 2. povinnost iniciativy § 10***
  - 3. povinnost přiměřenosti § 11***
  - 4. povinnost prokazování příslušnosti § 12***
  - 5. povinnost poučování § 13***
-
- 6. povinnost mlčenlivosti § 115 část III. ustanovení společná a přechodná!***

Povinnost mlčenlivosti

Obecně – jde o zákonem uložený nebo uznaný závazek chovat se tak, aby neoprávněným subjektům nebyly sděleny údaje či informace, jejichž sdělení by mohlo poškodit zájem v jehož prospěch je povinnost uložena.

- ***Rozlišujeme státem uloženou a uznanou povinnost mlčenlivosti viz § 124 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění ...***
- ***Státem uloženou povinnost mlčenlivosti - ukládá cca 250 pr. předp.***
- ***Státem uznanou povinnost mlčenlivosti - zák. č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností...; konsekvence v trestním zákoníku § 180, § 367, § 368.***

Povinnost mlčenlivosti

- ❑ Obecně pro zaměstnance - v § 303 odst. 2) zák. č. 262/2006 Sb.
- ❑ Pro policistu - v zák. č. 273/2008 Sb., zák. č. 361/2003 Sb.,
zák. č. 412/2005 Sb., zák. č. 329/1999 Sb.,
zák. č. 133/2000 Sb., ale i v např. čl. 32 odst. 2,
3 „Úmluvy o Europolu“.
- Zákaz výslechu - § 99 zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním...
- Zákaz požadovat podání vysvětlení - § 61 odst. 3 zák. č. 273/2008 Sb.
- Možnost odmítnout požadovanou pomoc - § 18 zák. č. 273/2008 Sb.
- ❑ Specifická povinnost mlčenlivosti - v zák. č. 412/2005 Sb. o ochraně utaj...;
zejména vzhledem k následkům nedodržení povinností - § 318, § 319 TZ;
přestupek FO porušení povinnosti mlčenlivosti - sankce až 5.000.000,-Kč.
- § 2 zák. č. 412/2005 Sb.: a) **utajovanou informací** se rozumí informace
v jakékoliv podobě zaznamenaná na jakémkoliv nosiči označená v souladu
s tímto zákonem, jejíž vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu
České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je
uvedena v seznamu utaj. informací.

povinnost mlčenlivosti § 115

(1) Policista nebo zaměstnanec policie jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů policie, inspekce nebo v souvislosti s nimi, a které v zájmu zabezpečení úkolů policie nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami. Tato povinnost trvá i po skončení služebního nebo pracovního poměru.

- **povinná osoba** - policista (služební poměr)
zaměstnanec (pracovní poměr)
- **informace** - způsobilé ohrozit plnění úkolů policie, inspekce nebo zájem jiných osob (např. svědků, oznamovatelů)

povinnost mlčenlivosti § 115

*(2) Každý, koho útvar policie nebo policista požádá o poskytnutí pomoci, je povinen, byl-li řádně poučen, zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí **dověděl**.*

- ***Povinná osoba** - požádaná o pomoc policií (§ 18 zákona o policii),
- řádně poučená (výslovně, srozumitelně, popř. doložitelně),
- kdokoli bez ohledu na to zda pomoc poskytne.*
- ***Informace** - jakákoliv v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí (občan nemůže být schopen posoudit zda informace je způsobilá ohrozit plnění úkolů policie nebo inspekce).*

povinnost mlčenlivosti § 115

(3) Povinnosti mlčenlivosti se nemůže policista nebo zaměstnanec policie dovolávat vůči policejnímu orgánu, státnímu zástupci, soudu, jinému bezpečnostnímu sboru včetně bezpečnostního sboru státu Evropské unie, kontrolním orgánům podle tohoto zákona a vůči ministerstvu, pokud jde o údaje potřebné k plnění jejich působnosti na základě zákona nebo mezinárodní smlouvy.

- **zproštění ze zákona vůči** - policejnímu orgánu (§ 12 trest. řádu),
  - státnímu zástupci a soudu,
  - bezpečnostnímu sboru (§ 1 odst. 1 zákona o služebním poměru),
  - bezpečnostnímu sboru EU,
  - kontrolnímu orgánu (§ 98 zák. o policii),
  - ministerstvu vnitra.
- **Údaje potřebné k plnění působnosti** - ze zákona nebo mez. smlouvy.

povinnost mlčenlivosti § 115

*(4) Povinnosti mlčenlivosti je oprávněn zprostit osoby uvedené v odstavcích 1 a 2 **ministr** nebo **jím pověřená osoba**.*

- *povinnost není absolutní je prolomitelná*
- *ministrem vnitra nebo jím pověřenou osobou*
- *proporcionalita zájmů na zachování mlčenlivosti a (účelu) zproštění mlčenlivosti*
- *porušení této povinnosti mlčenlivosti je přestupkem § 101 odst. 1 písm. c) zákona o policii*
- ***zproštění ve vztahu k utajovaným informacím** upravuje § 63 zákona č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti...*

Použitá literatura

- FILÁK, A., a kol. Zákon o Policii České republiky s komentářem. Praha: POLICE history 2009.*
- VANGELI, B. Zákon o policii České republiky, Komentář. Praha: C. H. Beck. 2009.*
- ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. Zákon o policii s komentářem. Plzeň: Aleš Čeněk, s. r. o, 2009.*
- MATES, P., HORZINKOVÁ, E., HROMÁDKA, M., RAJMAN, J. Nové policejní právo, právní předpisy s komentářem. Praha: Linde Praha, 2009.*

Právní předpisy

- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.